

ДО 70 РІЧЧЯ МІЖНАРОДНОГО СОЮЗУ ОХОРОНИ ПРИРОДИ

5 жовтня міжнародна спільнота відзначає 70 річчя діяльності славетної міжнародної організації в галузі охорони природи, створеної в 1948 році за ініціативою ЮНЕСКО.

МІЖНАРОДНИЙ СОЮЗ ОХОРОНИ ПРИРОДИ (МСОП)

англ. International Union for Conservation of Nature (IUCN)

фр. Union internationale pour la conservation de la nature (IUCN)

Засновник МСОП: Джуліан Хакслі.

Дата заснування: 5 жовтня 1948 року, Фонтенбло, Франція.

Штаб-квартира: Гланд, Швейцарія

Генеральний директор: Інгер Андерсен (з січня 2015 р.).

Дочірня компанія: World Commission on Protected Areas.

На теперішній час членами МСОП є 78 країн, 112 урядових та 735 неурядових організацій (в т.ч. й українських), а також велика кількість вчених з 181 країни. Вони визначають загальну політику МСОП, розробляють засади поточної роботи та обирають на Світових конгресах Раду МСОП.

До складу МСОП входять шість комісій, які займаються оцінкою світових природних ресурсів та подають інформаційну та дорадчу допомогу щодо справ збереження біорізноманіття:

- Комісія з охоронюваних територій (World Commission on Protected Areas): займається питаннями організації нових та управління існуючими суходільними та морськими природними охоронюваними територіями.

- Комісія з виживання видів (Species Survival Commission): займається впровадженням охоронних заходів щодо рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин. Видає Червоний список МСОП.

- Комісія з природоохоронного законодавства (Commission on Environmental Law): розробляє законодавчі концепції та інструменти, надає консультативну допомогу в сфері природоохоронного законодавства та сталого природного розвитку територій.

- Комісія з освіти та комунікації (Commission on Education and Communication): розробляє методики виховання всіх рівнів, спрямовані на усвідомлення важливості збереження біорізноманіття.

- Комісія з екологічної, економічної та соціальної політики (Commission on Environmental, Economic and Social Policy): проводить експертизу та розробляє рекомендації з оптимізації економічних та соціальних факторів для охорони довкілля та сталого розвитку природних екосистем із збереження біорізноманіття.

- Комісія з менеджменту екосистем (Commission on Ecosystem Management): надає експертну підтримку з питань інтегрованого екосистемного підходу до управління природними та модифікованими екосистемами.

З 1963 року МСОП видає найбільш всеосяжний збірник відомостей про охоронний статус рослин та тварин в усьому світі.

Червоний список МСОП побудовано на суворих критеріях оцінки статусу видів та ризику їх зникнення. Метою Червоного списку є визначення та оприлюднення ступеня загрози для існування тих чи інших видів тварин і рослин; надання відомостей, потрібних для збереження біологічних видів. Оцінкою статусу видів в межах Комісії з виживання видів в МСОП займаються такі організації як Bird Life International, World Conservation Monitoring Centre та численні спеціальні групи вужчої спрямованості. Загалом, Червоний список МСОП вважається найавторитетнішим джерелом оцінки статусу світового біорізноманіття.

Класифікація природоохоронних територій є частиною стратегії збереження світової природної спадщини та біорізноманіття. МСОП запровадив категоризацію систем догляду за об'єктами ПЗФ, яка визнана національними урядовими та світовими організаціями рівня ООН та схвалена Конвенцією про біологічне різноманіття.

В МСОП розроблено наступну систему категорій природоохоронних територій:

Ia - Природний заповідник суворого режиму (Strict Nature Reserve). Ця територія є ареалом для зосереджених аборигенних біоценозів, що ізольовані від будь-якого антропогенного впливу, окрім наукової діяльності, екологічного моніторингу та навчання.

Ib - Місцевість природного стану (Wilderness Area). Така територія є доменом, де санкціоновано екологічні процеси та процеси біологічного різноманіття з метою примноження чи реінтродукції видів, якщо людська діяльність завдала останнім шкоди. Дикі території є зонами ізоляції, що можуть слугувати буфером проти наслідків зміни клімату.

II – Національний парк (National Park), який схожий на дику територію, але є більш толерантним до відвідувачів та супутньої інфраструктури.

III - Пам'ятка природи (Natural Monument). Пам'ятки (чи об'єкти) природи можуть бути природного походження або включати в себе елементи, які видозмінені чи внесені людьми. Дана природоохоронна територія повинна мати геологічні, геоморфологічні особливості, включати елементи

соціально-важливих природних феноменів, природних культурних урочищ або урочищ, пов'язаних з екологією.

IV - Територія збереження виду/місцеперебування (Habitat/Species Management Area). Це територія суші або моря, яка дозволена для активного використання при умові збереження деякого специфічного місцеперебування або деякого виду.

V - Охоронюваний ландшафт (Protected Landscape/Seascape) Він охоплює суцільну ділянку землі чи водойми з унікальними природним планом, на якій зазвичай дозволяється розташування ряду комерційних закладів чи діяльності.

VI - Територія контрольованого природовикористання (Managed Resource Protected Area). Вона містить здебільшого незмінні природні системи, які використовуються протягом тривалого часу з умовою захисту та підтримки біорізноманіття на ній.

Керівник наукового
студентського гуртку
«Зелена варта»,
доц. Плаксієнко І.Л.